

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

The School-based Management Affecting the Academic Affairs Achievements in Schools under
the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1

ภรปภา ศรีธิสาร*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์**

ดร.รัชฎาพร พิมพ์ชัย***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นตามสถานภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ขนาดโรงเรียน ประเภทการดำเนินงาน ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ และศึกษาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลสำเร็จ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 369 คน ได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่า 2 ฉบับ คือแบบสอบถามระดับการดำเนินงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .924 และแบบสอบถามระดับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งค่าความเชื่อมั่น .976 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ การวิเคราะห์ t-test, F-test (One-Way ANOVA) สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอย (Multiple Regression)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน แตกต่างหรือไม่ อย่างไร
4. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน แตกต่างหรือไม่อย่างไร

คำสำคัญ: ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลต่างออย อ.ต่างออย จ.สกลนคร

5. ระดับผลสำเร็จการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
6. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
7. ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน
8. ระดับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
9. การดำเนินงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
10. อำนาจพยากรณ์ของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยรวมมี 3 ตัวแปร ได้แก่การคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน การตรวจสอบและถ่วงดุลและการมีส่วนร่วมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
11. แนวทางพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ มี6 ด้าน คือ ด้านการกระจายอำนาจด้านการมีส่วนร่วม ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านการวางแผนและจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา และด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนการพัฒนาสื่อและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

ABSTRACT

This research aims to study, the School-Based Management Affecting the Academic Affairs Administrations in Schools under the office of Sakon Nakhorn Primary Educational Service Area

1.The samples used in this research were: the administrator academy, the teachers in school under the office in Sakon nakhorn primary educational servicearea 1, the academic year 2556 of 369 people. The acquired by a sizing samples of Krejcie and Morgan. The research instruments for collection data utilized a rating scale questionnaire the valuation section with the reliability of 0.924. The statistics used in analyzing data were: percentage, mean, standard deviation, Test analysis using ttest, F-test (One-Way ANOVA). A simple correlation of Pearson (Multiple Correlation).

The findings were as follows:

1. The school-based management by comment of administrator academy and teachers. Overall, the high level.
2. The school-based management by comment of administrator academy and teachers. Overall each aspect it is no different.
3. The school-based management by comment of administrators academy and teachers with the working in schools the different sizes. Overall, no difference.

4. The school-based management by comment of administrator academyand teachers with the working in schools that have the experienced different positions.Overall, no difference.

5. The level of affecting the academic affairs administrations in schools by comment of administrator academyand teachers.Overall, the high level.

6. The affecting the academic affairs administrations in schools by comment of administrators academyand teachers.Overall and each aspect it's no different.

7. The comparison of the affecting the academic affairs administrations in schools by comment of administrators and teacherswith the working in schools the different sizes.Overall, no difference.

8. The level of affecting the academic affairs administrations in schools by comment of administrators and teachers with the working in schools that have the experienced different positions, different significantly at the .05 level.

9. The operations the school-based with the affecting the academic affairs administrations. Overall, significantly at the .01 level.

10. The power prediction of theschool-based management affecting the academic affairs administrations in schools. Overall, there are three were:the variablesrestore the power of education to the public, the checking and balance and the variables involvement of significantly at the .01 level.

11. This research is to the development the school-based management the 6 aspects were: the decentralization, theinvolvement, the restore the power of education to the public, the academic planning, the teaching and learning process and learning and research to improve the quality of education, and the selection of textbooks the development of media and encourage sources.

Keywords: Academic Affairs Achievements.

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2551 ในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ในมาตรา ๓๙ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง คู่มีแนวทางลดอำนาจของสถานศึกษาเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ (2551,หน้า 2-3) จากพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการได้นำแนวคิดด้านการบริหารและการจัด สถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ถือเป็นนโยบายสำคัญที่มุ่งให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาเป็นเครื่องมือที่เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติโดยยึดหลักการ และการจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายความสำเร็จหรือวิสัยทัศน์อยู่ที่การให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพได้ มาตรฐานสากล ตรงกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ด้วยการบริหารและการจัดการที่เป็นระบบ โปร่งใส มี ประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว มีความเป็นอิสระที่บริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคล ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ได้นำหลักการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School –Based Management) มาใช้บริหาร สถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาที่มีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นองค์กรหลักใน

การจัดการศึกษา โดยหลักการการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School –Based Management) นั้น มุ่งให้สถานศึกษา มีอิสระในการบริหารงานภายใต้การกำหนดของกฎหมาย สถานศึกษานั้นยังมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะพัฒนานโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน นอกจากนี้เป็น การพัฒนางาน โดยให้บุคคลมีส่วนร่วม ได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิก ในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษา การดำเนินงานมุ่งเน้นผลผลิตผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวคิด หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน การบริหารตนเอง และการตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น โรงเรียนจะต้องเป็นฐานใน การจัดการศึกษา มีการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง มุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการด้วยตนเอง มีเป้าหมายความสำเร็จ อยู่ที่คุณภาพของโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียนจะประสบความสำเร็จต้องปฏิบัติให้ได้ผลดีทั้ง 4 ด้าน ที่มีการกระจายอำนาจ คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการซึ่งเป็นความสำคัญหลักในสถานศึกษา

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีสำคัญในอันที่จะนำพา การบริหารงานวิชาการเกิดผลสำเร็จ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำทางวิชาการและด้านอื่นๆ ของครู ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นอย่างดี ผู้วิจัยในฐานะ เป็นบุคลากรของโรงเรียนบ้านดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพงาน ด้านวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนั้นจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษา การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดปัญหาของการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาด แตกต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
6. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

7. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

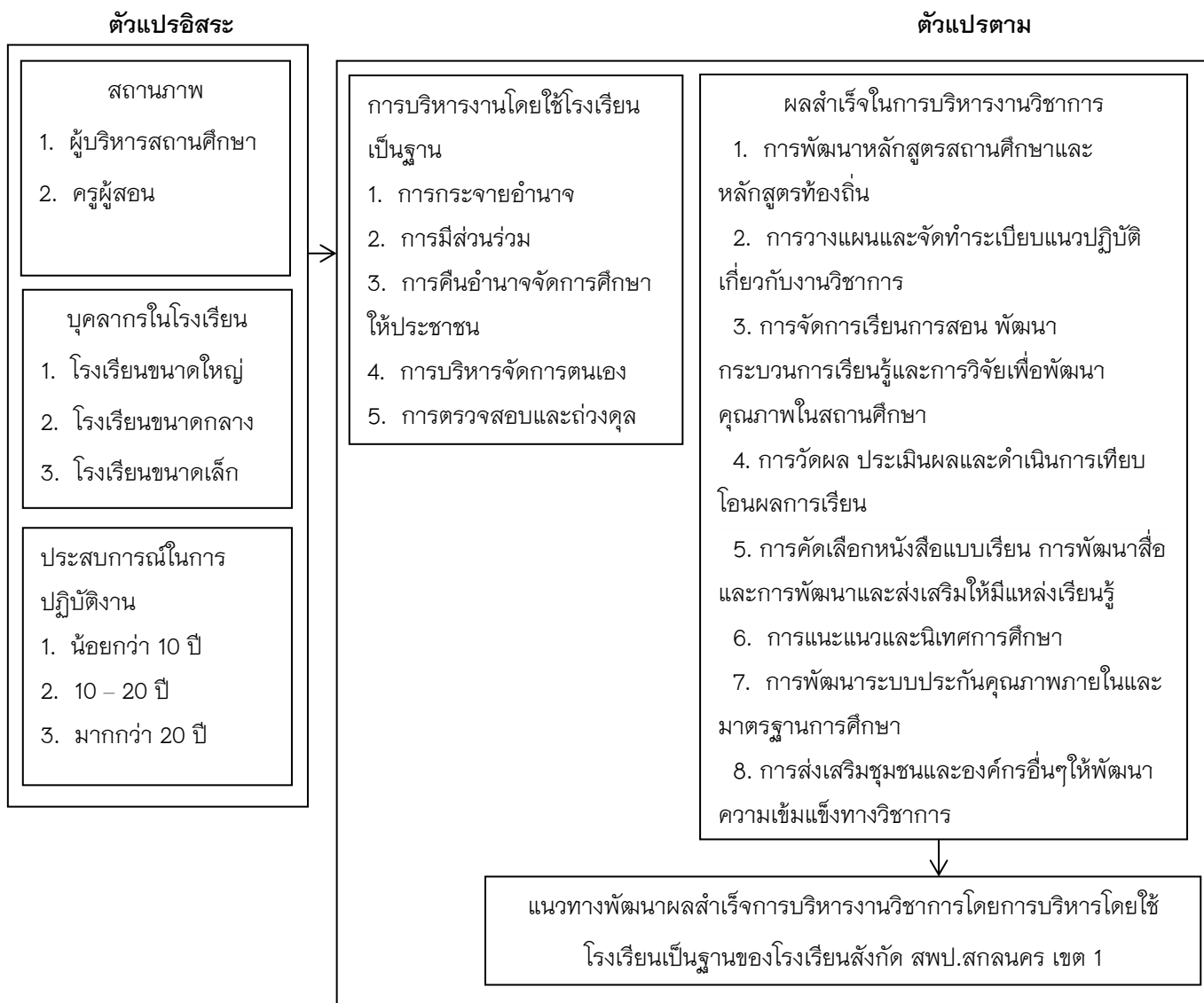
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่ มีขนาดแตกต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานแตกต่างกัน
5. เพื่อศึกษาผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
6. เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
7. เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จากการศึกษการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนตามกรอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้น ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จากโรงเรียนจำนวน 176 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 174 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,342 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,516 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 369 คน จาก 123 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607- 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 43) จากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามตาราง Krejcie & Morgan จำนวน 369 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 3 คน โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 2 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายชั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 123 คน ครูผู้สอน 246 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ขนาดโรงเรียนที่เปิดทำการสอน และประสบการณ์ในการดำเนินการดำรงตำแหน่ง ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านการบริหารตนเอง ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล ซึ่งแบบสอบถามตามมาตราประเมินแบบไลเคิร์ต (Likert scale) มีลักษณะให้แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลสำเร็จของการบริหารงานวิชาการโรงเรียน แบ่งเป็น 8 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษา 4) การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 5) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน การพัฒนาสื่อ และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) การแนะแนวและนิเทศการศึกษา 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ซึ่งแบบสอบถามตามมาตราประเมินแบบไลเคิร์ต (Likert scale) มีลักษณะให้แสดงความคิดเห็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือมายังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 369ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง
2. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามกำหนด หรือไม่ได้ครบตามจำนวน และเวลากำหนด ผู้วิจัยได้ติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่งทำให้ได้แบบสอบถามครบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
  - 2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวมโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

2.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้ทดสอบสมมติฐาน ข้อ 1,5

3.2 สถิติ ที (t-test ชนิด Independent Samples) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 2,6

3.3 สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test ชนิด One Way ANOVA) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 3,4,7,8

3.4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 9

3.5 การวิเคราะห์ถดถอย (Multiple Regression) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 10

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.24$)
2. การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่ต่างกัน
4. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.26$)
6. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
7. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
8. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

9. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 โดยรวม มี 3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโดยรวม ได้แก่ ตัวแปร การคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (x_3) การตรวจสอบและถ่วงดุล (x_5) และการมีส่วนร่วม (x_2) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. แนวทางการพัฒนาผลสำเร็จการบริหารงานวิชาการของการบริหารงานโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ผลสำเร็จในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 มีทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชนและด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารตนเอง ด้านการตรวจสอบและการถ่วงดุล ด้านการคืนอำนาจจัดการศึกษา ให้ประชาชนสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาร์ วงศ์กระจ่าง (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยิกา โสดาทิพย์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพและปัญหาในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารตามสถานภาพส่วนบุคคลและขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

3. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุตดี พลบุตร (2549, บทคัดย่อ) โดยศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่าการดำเนินการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประเภทขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ นามวงศ์ษา (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมภาพและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านการกระจายอำนาจ การบริหารและจัดการศึกษา และด้านคณะกรรมการสถานศึกษา

ร่วมพัฒนาสถานศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับตามประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย ลิ้มสีพิมพ์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุตรธานี พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน

6. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาร์ วงศ์กระจ่าง (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

7. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุณากรณ์ สวณมะม่วง (2553 ,บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกันมีปัญหา การบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

8. ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษร ทาสีแก้ว (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการกลุ่มโรงเรียนสอยดาวบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสำเร็จในการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาร์ วงศ์กระจ่าง (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสำเร็จการบริหารงานวิชาการ โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถพยากรณ์ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม พบว่า มี 3 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโดยรวม ได้แก่ ตัวแปร การคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน การตรวจสอบและถ่วงดุลและ การมีส่วนร่วม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาร์ วงศ์กระจ่าง (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับ

ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมี 1 ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ ได้แก่ หลักการเสริมพลังอำนาจ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานส่งผลต่อผลสำเร็จในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนตามที่ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายมานั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครอบครัวยุติธรรม แนวปฏิบัติของการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน รวมทั้งสร้างความเข้าใจให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคณะกรรมการ บริหารการศึกษาซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง เพื่อให้การบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานมีประสิทธิภาพสูงสุด นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆโดยเฉพาะด้านวิชาการที่ เป็นเป้าหมายสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาตัวแปรด้านสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐาน เช่น ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 จากผลการวิจัยการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานส่งผลให้การ บริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเกิดผลสำเร็จ ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งต่อผลสำเร็จการ บริหารงาน ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและด้านบริหารงานทั่วไปเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2*. สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2551). *คู่มือแนวทางการดำเนินงานของ สถานศึกษาเพื่อรองรับการกระจาย .* สกลนคร

Adams, Jerry. (2007). *Development and testing of an initial model of curricular leadership culture In middle schools*. Dissertations/Theses—Doctoral Theses/Questionnaires. March